

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

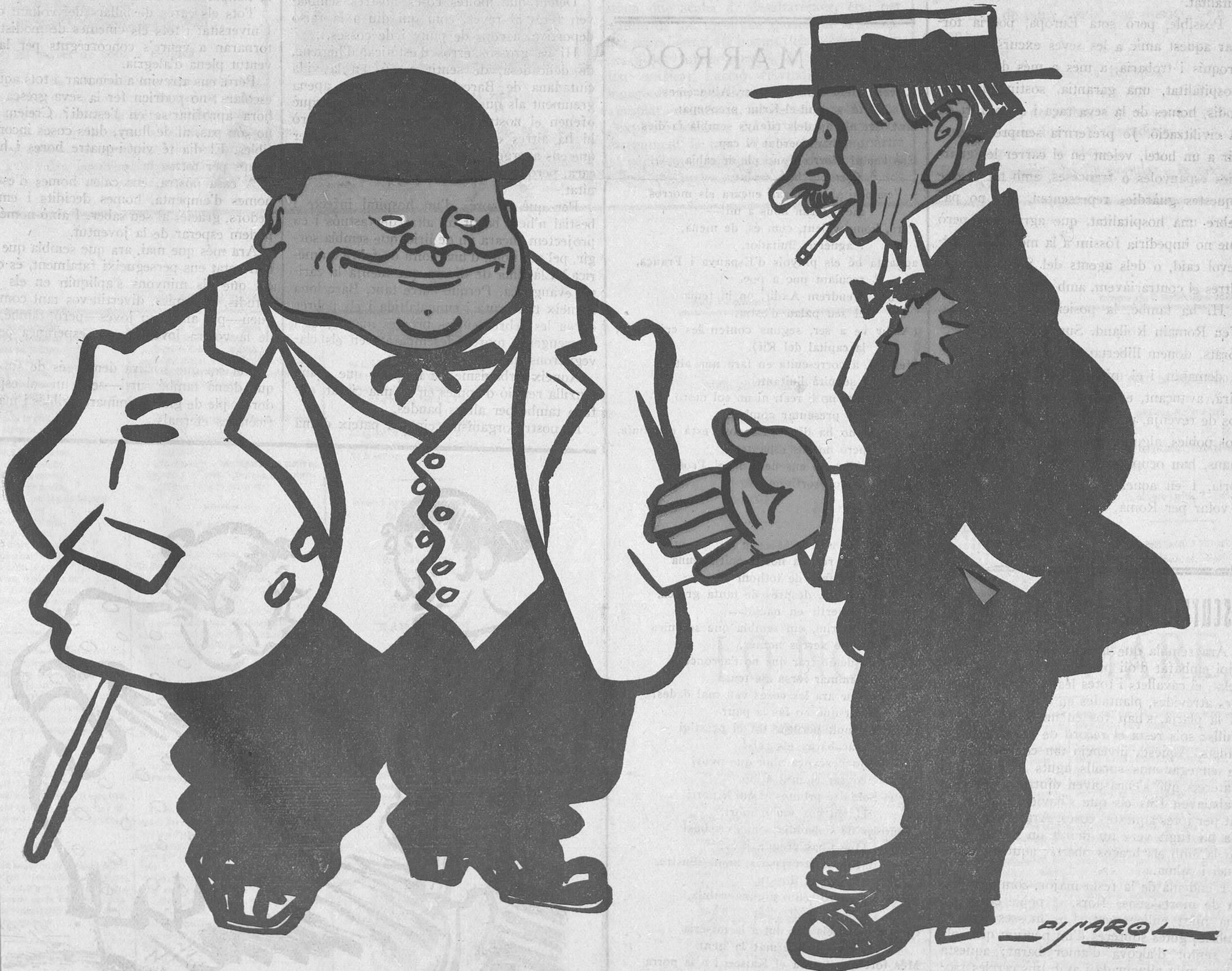
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

CONVERSA

—I què, ja s'ha acabar l'estiuieg?

—Sí, senyor. Ara a començar les quaranta hores!

PUJAROL

POSICIÓ EUROPEA

Un amic diu, amb un to de severitat:

—Sou l'únic amb sol·lència, que combatiu, sistemàticament, a l'Abd-el-Krim.

Potser sí... Però no des d'unes línies oficials, ni per actitud de periodista que cerca la menor resistència per a poder continuar el seu monòleg. Entre Europa i el Rif, em decanto, naturalment, per Europa. Entre una llibertat d'un poble barbre i una possible llibertat política i civilitzada d'aquest poble, prefereixo això darrer. No m'interessen ni la independència del Rif, ni Abd-el-Krim, i crec que la continuació de la seva autoritat, com la continuació de la espontània independència rifenya, fan perdurar mals enormes, de feudalisme i de barbàrie, que no seran possibles sota el tutejatge d'Espanya i França.

Algú m'ha dit:

—Jo he anat pel Marroc tranquil·lament, i no he trobat més que una patriarcal hospitalitat.

Possible, però sota Europa, podria tornar aquest amic a les seves excursions marroquís i trobaria, a més a més de l'antiga hospitalitat, una garantia, sostinguda pels codis, homes de la seva raça i el confort de la civilització. Jo preferiria sempre descendir a un hotel, veient en el carrer les guàrdies espanyoles o franceses, amb tot el que aquestes guàrdies representen, que no pas rebre una hospitalitat, que agrairíem, però que no impediria fóssim a la mercè de qual-sevol caid, o dels agents del Soldà, si nosaltres el contrariàvem, amb fets o amb idees.

Hi ha també, la posició, ja comentada, d'en Romain Rolland. Suprimim els protectorats, donem llibertat a tots els pobles que la demanin, i el millorament humà retrocedirà, avançant, en canvi, tal volta els desitjos de revenja, potser de dominació, d'aquells pobles, algun dels quals, com els musulmans, han ocupat altes posicions en la història. I en aqueixes possibilitats, jo torno a votar per Roma, contra Constantinoble.

PARADOX

Escurrialles de Festa Major

Ara sembla que la mar esperoni un ventijol embafat d'oli pudós i de bunyols; l'envelat, el cavallets i totes les barraques de colors atrevides, plantades en dues corrues vora la platja, s'han fos en un obrir i tancar d'ulls: sols resta el record de l'orga dels cavallets. Aquesta invenció tan convincent solia engegar uns sorolls aguts de timbals i platerets que s'encastaven dintre el cervell i atabalaven fins els que s'havien ben preparat per totes aquestes coses. Ara, però, la follia ha fugit vers un indret on deuen esperar-la amb els braços oberts; aquí tot és silenci i calma.

L'endemà de la festa major, com una diada de morts sense flors, el poble és trist i una mica enlleganyat. Les mosses s'untan amb les gotes sobreres d'un perfum que sols fa sentor d'alcova d'amor barat; aquesta mossa, mig al·lucinada i amb uns cercles morats en les conques dels ulls, fa l'endemà de la festa major voltada de núvols d'ombres que dansen follament al so d'una música mancada d'estrència i feta de remors de mar llunyana. Tot li apar en un somni ata-

balador que l'afadiga infinitament i la deixa en una lascitud voluptuosa.

Quan acaba el pinyol estrident del corneti i els músics, voltats d'una seriositat exemplar, s'eixuguen el front regalimós i uns espirals de fum i de pols curullen l'envelat fins dalt, les mosses tasten l'inici del capriciós amor de festa major: els enamoradors emparen quatre mots combinats que assegurin l'èxit i fan riure molt; amb aquests jocs d'enamorar, hom no hi exposa res i sol guanyar-hi quelcom.

Ve, després, el vals esbojarrat; quan clareja i unes llenques de sol es filtren per les esclatxes dels finestrons, la mossa es colga sota el llençol amb la il·lusió d'un amor aigualit com horxata i, si més no, amb una dolcesca que fa passar la set i no espatlla l'estómac.

S'escolen uns dies. El feix de records acaba per no traspuar: tot sembla tan lluny que les coses més recents perden llur caire i són embolcallades pel núvol gris de cada dia; el regust de dansa, de música i de paraules belles agafa una punta d'agror molt antipàtica.

Però aquest agre no dura, tanmateix, tota la vida; fugit aviat i fins la mossa és encaparrada per una nova al·lucinació: el desig cobdiciós d'encertar unes festes ben proveïdes de danses i de tot allò que després l'afadigarà. I el viure humil d'una anyada, en el poblet de quatre cases, és abillat de somnis que no toquen de peus a terra.

I, el rosari dels petits records de la festa major, per una d'aquestes mosses que s'han oblidat de casar-se, és una joia magnífica que no canviarien per res del món.

FELIU DEDÉU

DEL MARROC

L'aveig dels espanyols per Alhucemes té a Abd-el-Krim preocupat; tant, que al cap dels rifenys sembla fa dies que hagi perdut el cap.

Ens veu al Morro Nou i ple de ràbia mormola ben sovint:

—Veiam si al capdavant encara els morros me'ls faran nous a mi!

Però, home valent, com és, de mena, i aguerrit lluitador, aguanta bé els pinyols d'Espanya i França, reculant poc a poc.

Prou li prendrem Axdir, on hi tenia el seu palau d'estiu;

(Axdir ve a ser, segons conten les cròniques, la capital del Rif).

Mes, ell, a corre-cuita en farà una altra i seguirà lluitant,

per més que no li resti ni un sol moro per presentar combat.

Ben clar ho ha dit: —La cosa està que bufa, però no ens espantem; mentres Alhà no ens deixi ni el Profeta, de tot sortirem bé.

prò no hi fa res; la nostra mitja lluna triomfarà de tothom

i el Rif veurem, després de tanta gresca, convertit en nació!—

Ai, Abd-el-Krim, em sembla que somnies i que xerres només,

per tal de demostrar que no t'arronces, i animar forsa als teus.

No veus que ara les coses van mal dades? Per què no fas la pau?

Si tardes molt perdràs tot el prestigi i acabaràs els rals!

Això si no t'escapça algú que pensi cobrar el mig milió

que el Soldà té promès al qui li porti el teu cos viu o mort.

Treure'ns de Cebadilla! quines cebes! Què t'has cregut, iHús?

Valdrà més que et preparis, home il·lustre, a tocar el dos tu,

abans no t'arrossegui alguna cabila, que tot podria ser,

en veure que els has dut a la misèria i els has mermat la gent.

Més fort que tu era el Kaiser, i a la porra va anar al capdavant;

tu podràs anar-te'n a la Meca com a bon musulmà,

i allí fer penitència per les culpes concretes en el Rif.

Llavors, series gran, series digne del teu nom, Abd-el-Krim; prò si deixes la pell a la batalla, o si caus presoner del Soldà, dels francesos o dels nostres, ja mai més seràs res. Medita ço que et dic: o la pal·lissa i amb ella perdut tot, o bé salvar la pell i les pessetes: tu sabràs què és millor.

FLOK

TEMES SOCIALS

INFANTILISMES

No sé si s'ha dit alguna vegada que a casa nostra les coses es fan sempre al revés. Urbanament i espiritualment, Barcelona és això: una ciutat feta al revés. El cos li creix més que l'ànima; crea els òrgans superflus abans que les funcions necessàries; endreça les muntanyes primer que neteja i arranja el pla i vol il·lustrar-se i divertir-se en gran, sense pensar en fer bones escoles i jardins per als petits.

Potser sí que les naturaleses collectives no han de violentar-se i que és una bona norma de biologia social deixar que cada cultura segueixi el seu tarannà... Deixem, doncs, que Catalunya improvitzi i faci lirisme científic, lirisme polític, lirisme filantròpic i arquitectònic, etc... Si una cosa com el cranc, tan sèria, ens ha inspirat una frase tan absurdament floralca com la de Palau del Dolor i de l'Esperança!... Deixem-ho córrer!

Deiem que moltes coses nostres semblaven fetes al revés, com qui diu a la faisó deportiva, a cops de puny i de cosses...

Hi ha grossos errors d'estètica, d'higiene, de delicadesa, de sentit comú, en la vida ciutadana de Barcelona, i això ens apena greument als que l'estimem de veres, perquè ofenen el nostre sentit de ciutadania. Però hi ha altres errors de més refinat caràcter que ens avergonyeixen més dolorosament encara, perquè ofenen el nostre sentit d'humanitat.

Per què després d'un hospital infecte i bestial n'hem bastit un altre de fastuós i en projectem encara un de líric, que sembla sorgir, pel seu nom, d'una boira de febre quimèrica? Llàstima de diners que menja la caritat evangèlica. Perquè entre tant, Barcelona segueix tan bruta i emmalaltida i els pobres coven les febres en les pròpies màrfegues i s'agreugen i moren deseparats en els claverons que els fan de casa...

Aqueix urbanisme de l'esperit que d'una senzilla reunió d'homes en fa una ciutat, ens falla també per altres bandes.

El nostre organisme ciutadà pateix d'una

desviació de sentiment. Apar, de vegades, que l'anestèsia moral dels cirques tauromàquics s'estengui pels carrers de la ciutat. Res dona una impressió més fonda i acabada d'aquest estat col·lectiu de consciència, que veure a aqueixes criatures jugant entre els constants perills que es troben frec a frec a cada cantonada. Ara en veiem de penjades als estreps dels tramvies, treient una hala o una pilota d'entre les potes d'un cavall, més enllà n'hi ha que salten una sèquia, cacen gats, o fan cops de pedra...

Entremaliadures en diuen d'aquests veritables crims de la ciutat... Car la quitxalla juga pel carrer perquè la ciutat de Barcelona, que ha fet florir palaus a la muntanya, no ha construït jardins, ni teatres, ni cirques, ni refugis, ni biblioteques per als infants. I com que aquests infants que necessiten totes aquestes belles coses són fills de pobre, de barceloní de tercera, la gent no s'estremeix gairebé més, de veure una criatura esparracada arran de rodes, que un cavall entre les banyes del toro...

GLICINI

La temporada escolar

De la mateixa manera que tenim la temporada teatral o l'estiueig, hi ha la temporada escolar. És aquella temporada que la nostra joventut se la passa bé, tot fent veure que estudia.

Abans d'ahir, oficialment s'obriren tots els centres escolars. Comença de nou, doncs, la temporada escolar.

Tots els cafès de billars del voltant de la Universitat i tots els cinemes de modistes, tornaran a veure's concorreguts per la joventut plena d'alegria.

Però, ens atrevim a demanar a tots aquests escolars: no podrien fer la seva gresca i alhora aprofitar-se en l'estudi? Creiem que no són pas, ni de lluny, dues coses incompatibles. El dia té vint-i-quatre hores i hi ha temps per tot.

A casa nostra, ens calen homes d'estudi, homes d'empena, homes decidits i emprenedors, gràcies al seu saber. I això només ho podem esperar de la joventut.

Ara més que mai, ara que sembla que una malvestat ens persegueixi fatalment, és quan cal que els minyons s'apliquin en els seus estudis. Sí, amics, diverti-vos tant com pugueu—per això sou joves—però, també, feu de la vostra joventut una esperança per la pàtria.

I el sol que sortirà demà—és de suposar que demà també surti—serà un sol esplendorós, ple de glòries immarcescibles i magnificències eternals.

DESGRACIA

—Al "Globo" dius que va ésser? Si que has caigut d'enlaire!

Tota la correspondència que no sigui administrativa deu dirigir-se al Director de LA CAMPANA DE GRACIA. De no venir amb aquesta forma, les cartes no seran contestades.

DEL BARRET DE COPA

Aquí a Barcelona—i qui diu a Barcelona diu a Madrid—, tothom es daleix per a tenir un frac i un barret de copa, però sobretot un barret de copa. Per a la major part de la gent, la felicitat consisteix en posar-se de tant en tant aquell trosset de xemeneia al cap, aquell trosset de xemeneia negra i lluent que coneixem amb el nom de barret de copa.

El barret de copa a Bèlgica

Per això hi ha tanta afició a ésser regidor: per a poguer dur a tot drap barret de copa. Ja sabem que aquest desig d'ésser regidor obediex, per alguns malpensats, a altres mòbils: als de fer diners, per exemple, i no deixar un cèntim a la caixa municipal ni per a les rates. Però, no: això són calúmnies i males volences.

A l'Ajuntament, al cap de l'any, no es roben ni tres pessetes.

Inclús, els aficionats a regidor prefereixen que es cregui que s'han fet regidors per a robar el que puguin, que no que s'ho hagin fet per afició a dur barret de copa... perquè saben que amb aquesta afició s'hi pot fer bastanta broma. Saben que aquesta afició és fàcil a la caricatura. Saben que a Bèlgica, per exemple, el barret de copa el porten els venedors de verdres als mercats. Saben que a tot arreu del món—menys a Espanya—un barret de copa no té importància.

L'ALEMANYA D'AVUI

Quan els conservadors ens volen enternir, ens parlen de les misèries que passa Alemanya per culpa de la maleïda república. Naturalment, els conservadors s'equivoquen: haurien de donar la culpa, no a la república—

Com se la passen els rics

que és una república tipus francès, és a dir: bon xic conservadora—sinó a la guerra, a la guerra desencadenada per la burgesia d'Alemanya i la de França.

Cert és que avui, els pobres, que com a tot arreu són els éssers més nobles i honorats, viuen malament a Alemanya, viuen morint-hi. Però cert és també que els rics no han abandonat,

Com se la passen els pobres

per a socórrer als miserables, el seu luxe insolent i despreciable que fa d'ells una ramada de bèsties ferotges.

Lleó Bourgeois

Ha mort a París l'illustre sociòleg i polític, Lleó Bourgeois. En registrar, fonament condolguets, aquesta trista nova, acomplim un deure de demòcrates, car el vell estatista que acaba de desaparèixer, era, per damunt de tot, un noble apòstol de la solidaritat moral entre els homes i els pobles. Quan encara les forces obreres d'Europa no havien unificat l'acció reivindicadora, Lleó Bourgeois va predicar un dia i altre, amb exemplar insistència, la doctrina solidarista. L'explosió bel·licosa del 1914 va donar-li feréstegament la raó. Wilson, l'egregi màrtir del pacifisme, refrendava gloriosament amb la seva veu poderosa i profètica, i amb el seu

geste heroic, la virtut de la nova doctrina. Bourgeois escrigué en un moment francès de retorn al conservadurisme, paraules definitives de fe i d'amor a la democràcia i el progrés lliure de la consciència universal.

En la crisi moral de l'Espanya d'ara, els llibres de Lleó Bourgeois ens aconhorten i ens conforten, i les belles suggestions del seu solidarisme posen un ritme magnífic d'esperança en el nostre esperit nafrat i enyorivol...
G.

De les bufetades i dels cops de puny de puny

La bufetada i el cop de puny s'estilen dintre tots els ordres i en totes les manifestacions de la vida. De petits, la mare ja ens dona surres. Cada surra és una bufetada, ja que la bufetada és l'aplicació violent d'una mà damunt d'una galta. Cada una d'aquelles bufetades és una manifestació de l'amor de mare.

Fora d'aquestes circumstàncies, de bufetades se'n donen a l'engròs, van barates. Per això es donen. Se'n donen:

- Per tombar la cara d'algú.
- Per marcar-li els cinc.
- Per acariciar una dona.
- Per fer pantomima.
- Per fer riure.
- Per fer plorar.
- Per correcció... dels altres, ei!, etc.

Els cops de puny també van donats. Se'n donen:

- Per esport.
- Per esport en vistes a l'armilla.
- Per jugar.
- Per fer ulls de vellut.
- Per reformar barres i dentadures.
- Per descarregar el nas.
- El cop de puny s'ha fet popular a la cam-

LO NOY DE LA MARE.

De comèter tants tropells,
Que sempre lo amensava
Ab la venjança de 'ls Déus,
Y apesar de això, sa vida
May cap perill correngué,
Sent per lo mateix Nerón
Estimat entre 'ls primers.
Sos companys se 'n admiravan,
Se 'n estranyava la gent,
Fins que al últim de sa boca
La explicació se obtingué.
«Al monarca lliçons dono,
Es cert, sos vicis reprench;
Pero aplaudeixo sos versos,
No li 'n trovo un de dolent,
Y li dich que ans que rey de homens
Es de los poetas lo rey.
Si haguessin seguit tal via,
Si aixís ho haguessin fet
Los que són morts, de segur
Que haurian salvat la pell.»
Entre los molts literatos
Que are ho son, ó ho volen ser,
Y escriuen en vers y en prosa,
Cuants y cuants Nerons conech!...
Lo MESTRE.

Un còmich va ser una vegada padri d' una criatura. Al dirli lo capellà:
—Digui lo Creci en un Déu.
—Vaigil dihent vostè, contestà 'l còmich, y jo 'l seguiré, perquè estich acostumat a dir las cosas ab 'l apuntador...
—¿Pero vol dir que 'n Quico no va sentir la seva mort?
—¿Qué havia de sentir!
—¿Cóm diantre!
—¿No sé de qué s'estranya? Ell va morir en Tarragona y 'n Quico 's trobava en Barcelona... ¡veigi si 's podia sentir res!

FABULA.

Veyent que un cego un cop se anava a dar En Pau lo deturà tan bruscament Que de la empena a terra lo tirà Li xafà 'l nas y li trencà dos dents. Lo pobre al aixecarse capolat, Sabent que en Pau ho havia fet per bé, Li digué ab tó bastant mal humorat: «Aquet cop te has perdut per un xich massa, Quan vullies correjir fesho ab cautassa.»
L' AVI.

Hi havia un tal D. Guillem, borni, xato, boca-tort, front petit, orelles grosses... vamos, un dels homens mes lleixos de Barcelona.
—¿Qué tal, D. Guillem? li preguntà un jove, trovantlo pel carrer.
—Guapo com sempre, contestà.
—Si per desgracia arriba, a ser lleit! pensà 'l jove entre si.

Un cobart, plé de ira al saber que un conegut havia dit mal de ell públicament, jurà que li donaria una pallissa. Passaren dias, y sos amichs, veyent que no feya res, lo instaven pera que cumplís lo jurament, y ell contestava:
—Vull pegarli en lo café Suis, en lo mateix lloch en que ell me insultà.
—Pero ¿per qué no hi vas? ell hi es cada nit.
—¡Homens! en lo estiu fa massa calor pera anar de nits al café; es millor passejar per la Rambla.

Un tonto oficionat al similis deya a un amich seu, orador de fama:
—Sabs en qué 't semblas a un lloro?
—No.
—En que tots dos parlem.
Lo altre li digué:
—Y tu, ¿sabs en qué 't diferencies de un aso?
—No.
—Pues jo tampoeh.

Aquet estiu los teatros de Barcelona han presentat un verdader mosàich de idiomas: en los Campos Elises nos han donat ópera francesa; en lo Prado, tragedia italiana y zarzuela asturiana ó gallega; en Varietats, drama català, y en la Zarzuela, idem valenciana. ¿Ne volen mes de pebrots y tomàtechs? De avuy en devant será precis ser poliglota pera anar al teatro.
—¿Vol Lo NOY DE LA MARE?
—¿Quánt val?
—Quatre quartos. Li dich que li agradarà.
—¿Si? Donchs aquí tens vuit quartos y donem dos números, porque si m'agrada, 'l llegiré dugas vegadas.
Ara ab lo nou empedrat de la plassa de San Jaime tenim: Que avans habiam de pujar una pujada dels carrers al mitj de la plassa y que ara tindrem de pujar desde 'l mitj de la plassa a cada un dels boca-carrers que allí donan. ¡Sempre es un adelantat!

EPITAFIS.

Aquí jati un bon senyor,
Home de bé, molt formal,
May va dir una mentida...
—De segur no era advocat.
Avans la que aquí reposa
Passava per ensisera,
Era criada de servey
Y visaba a sa mestressa.

EPIGRAMAS.

Se té al tenor Celestino
Per un cantor molt dolent,
Perque en tots los temps del any
Diuen que may canta a temps.

—Diu que es reyal, en Batista,
Lo que tu li has de entregar.
—Per ço: com ell es demòcrata,
No li entrego res reyal.

Sol·lució a las xaradetas del número anterior.

I. Ca-hall.—II. Pal-tó.

Sol·lució al geroglífich.
Apotecari brut,
Panxa de granota,
Quant no té diners
Fa mala carota.

XARADETAS.

I.
Qui está dos, está primer.
Usa lo tot, lo barber.

II.

Tot té una repetida
O bé al menos n' ha tingut,
Lo mateix dos dos vegadas,
Sens ser iguals dos y un.
No 't mous de casa y ab lo tot
Pots anar molt lluny, molt lluny.

GEROGLIFICH.

En lo próxim número donarem las sol·lucions.

E. R.—Inocent Lopez.

Barcelona. 1906.—Imprenta de Narcís Ramirez y Compañía, Pasaje de Escudellers, número 4.

Any I.—Núm. 14.

I. LOPEZ, EDITOR.

Dimenche 9 Setembre 1866.

PUNTS DE SUSCRIPCIO.

LIBRERIA ESPANYOLA

I. LOPEZ, EDITOR.

Carrer Ample, 26,
y Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.

Lo Noy de la Mare se deixarà véurer cada semmana.

PREU DE SUSCRIPCIO.

BARCELONA, PORTAT A CASA.
Trimestre . . . . . 6 ralets.
FORA DE BARCELONA, FRANCH DE PORT.
Trimestre . . . . . 6 ralets.

Un número suello, 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ.
Carrer Ample, 26, libreria.

LO NOY DE LA MARE.

LA NOYA CARITATIVA.

CUENTO DE ENCANTATS.

nit negra, tempestuosa, resava l' Elvira per seu pare y pel seu amor, quant sent trucar a la porta del castell.
Surt la noya a la finestra y veyent que era una pobre la que picava, s' afanya a obrir:
—¿Qué voleu, bona dona? li digué.
—Voldria, contestà la pobre, que 'm donguessiu un racó per lliurarme de la tempestat.
—Entreu y ben vinguda siau, germana.
Va entrar la pobre, y l' Elvira li feu mudar lo mullat vestit per un dels seus, la feu menjar y beure y li donà a triar la cambra que volgués.
La pobre, omplerta de reconeixement, donant mil gracias a la caritativa noya, volgué de totes maneres quedar-se en un quartet que prop la porta hi havia.
Se 'n anaren a dormir una y altra, y allà envers mitja nit sentiren grans cops a la porta del castell.
S' aixecà la pobre y a penas correngué 'l forrellat, empenyant la porta entraren dins un jove arrebossat en una capa vermella y tres altres que 'l seguian.
—¡Abont es, digué 'l jove, l' hermosa Elvira? ¡Abont es la que de grat no vol correspondre al meu amor?
La noya, que de sa cambra sentí la veu del jove, que era en efecte un pretendent de ella, s' alsà del lli, s' embolicà ab un manto y fugí per una porta secreta, deixant burlats als que ab animo de robarla havian entrat armats dintre la seva cambra.
Surtí del castell l' Elvira. La nit continuava tempestuosa, plovia fort y feya fredal lo ro-

dojar dels trons, To relluir dels llampechs y lo bram del vent desencadenat.
En la primera revolta del camí, trová la noya un caball blanc, que per un voler de Déu s' havia escapat del castell. Pujà en ell, y 'l caball sens fró arrencà a córrer sens direcció, fins que cansat després d' haver fet molt camí se deixà anar en terra.
L' Elvireta no sabia ahont se trobava. La tempestat continuava tant horrorosa. Lo cel deixava anar un mar d' aigua.
Pregava la noya y al dirigir la mirada al cel, veigé a la claror del llampech una cova entre dugas rocas. Allí se ficà per sotaplujarse, deixant ab dolor de ella lo caball blanch-pantejant, en lo lloch ahont havia caigut.
Als pochos moments d' estar dintre la cova; reparà l' Elvira una claror en fons y volgué anar en sa busca. Com mes avançava ella vers la claror, aquesta mes s' internava en la cova.
Al últim, la claror va deturarse devant d' una porta de ferro, que al arribar l' Elvira se va obrir de bat a bat, per ella mateixa.
Entrà, se tornà a tancar la pesada porta y 's trová l' Elvireta en un gran saló, tot guarnit de cortinajes de vellut y de domas, quatre luxosos tocadors ab clars miralls, cobertes las parets ab preciosos cuadros, cadiras ab brodats assientos, alfombra lo paviment y penjant brillants aranyas de cristall del sostre ricament arlesonat.
En mitj de tanta magnificencia absorbia 's quedà la noya pensant qui devia ser lo dueny de aquell palau situat en una cova tan salvaje.

II HA SORTIT... LA RAMBLA

NOU SETMANARI

ESCRIT PER PUNY I LLETRA
PER ELS MILLORS ESCRITORS
I DIBUIXAT PER UNS QUANTS
EMBLANQUINADORS DE

LA RAMBLA

III COMPREULA!!!

—Em sembla que
m'agradarà.

bra de diputats francesa. El cop de puny, l'himne nacional i l'internacional són el plat del dia pels francesos. El cop de puny és gairebé sempre el pròleg d'un desenllaç tràgic. Els més exposats a rebre totes aquestes manifestacions que es donen, són:

Els diputats, els *curridus*, els aficionats al cinema de part de baix del drap, els que

diuen mentides i els que diuen veritats. Per això el més prudent és no dir res.

El cop de puny ha arribat a ésser un joc. La bufetada jo ho és de molt temps. Sempre hem sentit a parlar de *jocs de bufetades*. És un joc que no prova.

Podríem definir la bufetada i el cop de puny, però no val la pena. És una definició

que amb una mica de voluntat—i sense gens de voluntat—és ben fàcil d'estudiar pràcticament per un mateix. No cal, doncs, que en parlem més.

FENICEX

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER
LA CENSURA GOVERNATIVA

No n'hi havia prou amb fer malbé la Plaça de Catalunya, que ara fan malbé la Rambla.

Si la Plaça de Catalunya sembla unes muntanyes russes, què semblarà la Rambla? Un tobogan.

***

La gent s'ha empenyat en passar el temps parlant de la pau, i, en efecte, des de què la gent en parla amb tanta afició, hi ha guerra a tot arreu.

***

L'altre dia un fabricant, ase com tots els fabricants, va confondre el mal roig amb el comunisme. Ens sembla molt natural la confusió: d'un fabricant se'n pot esperar qual-sevol cosa!

***

Sembla que ço de Mosul s'enreda. I doncs, la Societat de Nacions, la famosa Societat de Nacions, què fa?

***

D'un quant temps ençà que la boxa té més adeptes.

Tothom boxeja, poc o molt. A què deu obeir aquest entrenament?

***

Segons nota de l'Observatori, des d'uns quants dies fa mal temps en tot Espanya.

***

Es parla amb més freqüència que mai de la reserva alemanya. I d'això s'estranyen? Amb l'Hindenburg al cap, com volen que Alemanya no sigui reservada?

***

Ens queixem de què els gossos no ens deixen viure a Barcelona. Per ara ens sembla que no ens podem pas lliurar de les seves mossegades.

***

El canonge Montagut anuncia la publicació d'un manifest polític. Ja el llegirem. I ja ens divertirem llegint-lo.

Impremta LA CAMPANA Y LA ESQUEJOLA

LO NOY DE LA MARE.

—¡Ave Maria! cridà la joveceta mirant per tots cantons si sortia algú.

—¡Ave Maria! ¡Ave Maria! repetí per segona i tercera vegada, y ni 'l mes mínim remor va contestarla. Veyent la noya que no s'interrompia 'l silenci, s'acostà a un dels tocadors y demunt reparà en un paper escrit que deya:

«Elvireta, l' Elvireta,
Que aquí dintre n' ets entrada;
Elvireta, l' Elvireta,
Preu per leva esta morada.»

—Pero ¿quí m' ofereix aquesta morada? esclamá l' Elvira en veu alta.

Apenas acabà de pronunciar aquestes paraules, quan entrà per una finestra un colomet blanc que para son vol posantse demunt la espalla de la jove.

—Ay pobre colomet, digné aquesta postantse demunt del pit. ¿Que fuges també de la tempesta? Vina que t' acalentará ab la meua aló!

Lo colomet s' escapà de las llagueras mans que t' acariayavan, fugí dalt d' un quadro y tocant ab lo béch lo clau, s' obrí una porta secreta.

Admirada l' Elvira, passà la porta aquella y s' trovà en un saló tot blan, adorno, sostre, parat, terrenos y fins lo llum. Alló era un trosset de cel. Sota un rich pabellonet hi havia recostada una hermosa colometa ab los ulls aclucats. Dormia.

Lo colomet anà a la dormida y ab las sevas aletas la ventà.

La colometa fa un llauher moviment. L' Elvira s' acosta vers ella. Comensà a somiar la coloma; y l' Elvira no la volgué despertar. Ja l' veig, deya somiant, guerreja demunt lo seu caball; revoloteja per l' aire sa hermosa cabellera, ¡Príncep adorat! ¡Invoca son Dñu y son amor! Los caballeros que t' segueixen se batien com a braus. ¡L' un de ells invocava son Dñu y sa filla!

Aquel sómit recordà a l' Elvira son amor y son pare. Caigné prop la coloma, lo colomet li venia la cara ab las aletas y quedà dormida, ab lo somris en los llabris.

Passaren dias y dias; y l' Elvira no 's despertava. Lo colomet vetllantla sempre.

Després d' una pila de dias, lo colomet despertà a l' Elvira acariayantla dolçament.

La noyeta al obrir los ulls—¿ahont me trovo?—preguntà.

Lo colomet obra la porta secreta ab lo béch; la jove 'l segueix. La porta de ferro del gran saló artesonat s' obrí per ella mateixa. Fag lo colom per la finestra; y al trobarse sola l' Elvira s' nri per la pesada porta de ferro. Un llumet hi havia davant la porta, lo segueix la jove y l' llum la guia a la boca de la cova.

Allí trovà lo caball blanc que l' havia portada. Monta en ell.

La nit era clara. Lo caball portà l' Elvira al castell, ahont l' esperava aquella pobre que en la nit fatal li havia demanat lloch per lliurar-se de la tempesta.

—¿D' ahont vinch? preguntà la jove.

—Del PALAU DE LA CARITAT, digné la pobre.

—¿Quí era aquell colom blanc?

—Yo.

—¿Y aquella colometa?

—VOS.

Eu lo mateix moment un patxe trucà a la porta del castell. Portava un pergami que deya:

«Filla meva: torno victoriós de la Terra Santa. Lo príncep, nostre capitá, te demana per esposa. Dintre pochos moments t' abraçarà ton amant y t' besarà

ton pare.»

—¿A qui dech tants favors? esclamá l' Elvira.

Y la pobre, al mateix temps que entravan dins lo castell, lo seu dueny ab l' hermos príncep, digué:

—A LA CARITAT.

Y acabat amen Jesus, a la porta n' hi hà un fus.

L' AVIA.

LAMENTOS DE UNA RASPA.

Estimat meu, ¿quán temps fa que ets fora? no ho sé pas, no; desde que tu me has deixada Li falta al rellotje sol.

Ab ta ausencia se ha quedat Mon pit omplert de dolor

Y vuit ¡ay! de aquellas brasas

Que li donavan calor.

Mas galtes descoloridas

No conservan sa rojé,

Pues lo color que are gastan

Es com lo del saltrá, groch.

De mos ulls espumman llágrimas

Com las guspiras del foch,

No llenso mos que aigua donan

De Barcelona las fonts.

No sé 'l que 'm passa, ni logro

Estarme tranquila en lloch,

Que per tot me perseguieix

Me perseguieix ton record,

Y al revolvete y no veurent

Me sento... així... un formigó.

Quan vaig a comprar a plassa

Tot lo món me sembla fosch,

Que no hi hà per darhi llum

De ton cigarro lo foch.

No senti tu, un contentiri

Se me afigura lo horn,

Observo que las siraes

Careixen de vermelló,

Me semblan passats y místichs

Los tomátochs y las cols,

Fins los crits de las que venen.

Los trovo fora de tó.

Mentres los carrers passejo,

Harañu com un mussol,

Me omplu el cap, no de pardals,

Sino de objectes y llochis

En que te he vist ó t' vaig véuer,

Que de tu me parla tot.

Aquesta es la cantonada
Ahont trepitjantme un xicot
Li vas dar una catxeta
Que li feu arrencar 'l plor.
Aquella es la clavaguera
Ahont una pessa de dos
Me hi va caurer al donàrtela
Per un trago de vi bo.
Dessota de aquestos arbres
De la Rambla de las flors
Te vaig conèixer ¡ch ditxa!
Per senyas picava 'l sol.

Encara quan torno a casa
Se aumenta mon desconsol,
A los pesars que tu 'm causas
Se anyadeix la obligassió
Y el genit de la mestressa,
Que es molt massa reganyós.
Y allí 'm trovarás, tristeta,
Si fa fret, prop dels fogons
O si fa calor, guaytant
Per la finestra del pou.

Sardina fora del aiguia
Sense ton apoyu soch,
Carbassera sepe canyas
Que no podent créixer, mort
Aquells ratos, aquells ratos
Que sols passavam tots dos,
A ca 'n Gibert, a la riera!...
¿Ahont són? ¡infelís! ¿ahont són!
No sossejo nit ni dia,
Sols desitjo ton retorn;
Calma ab ell, ¡ay! amor, ¡calma
Mas penas y mon dolor!!

Lo cusi.

Lo «NOY DE LA MARE» estava renyit ab los violins y los violinistas porque té la desgracia de viure en una casa que també habita un aficionat a aquell instrument y se entreté a rascarli las cordas dia y nit; pero se hi ha reconciliat desde que ha tingut la sort de sentir a la Senyoreta Lebouys que es una concertista consumada. La 's dich jo que las armonias de Rossini y Donizetti tocadas per una ma hábil, en un instrument simpálich com lo violi ben tocat, donan gust.

Si dona un altre concert vajin a véuerla, es dir, a escoltarla.

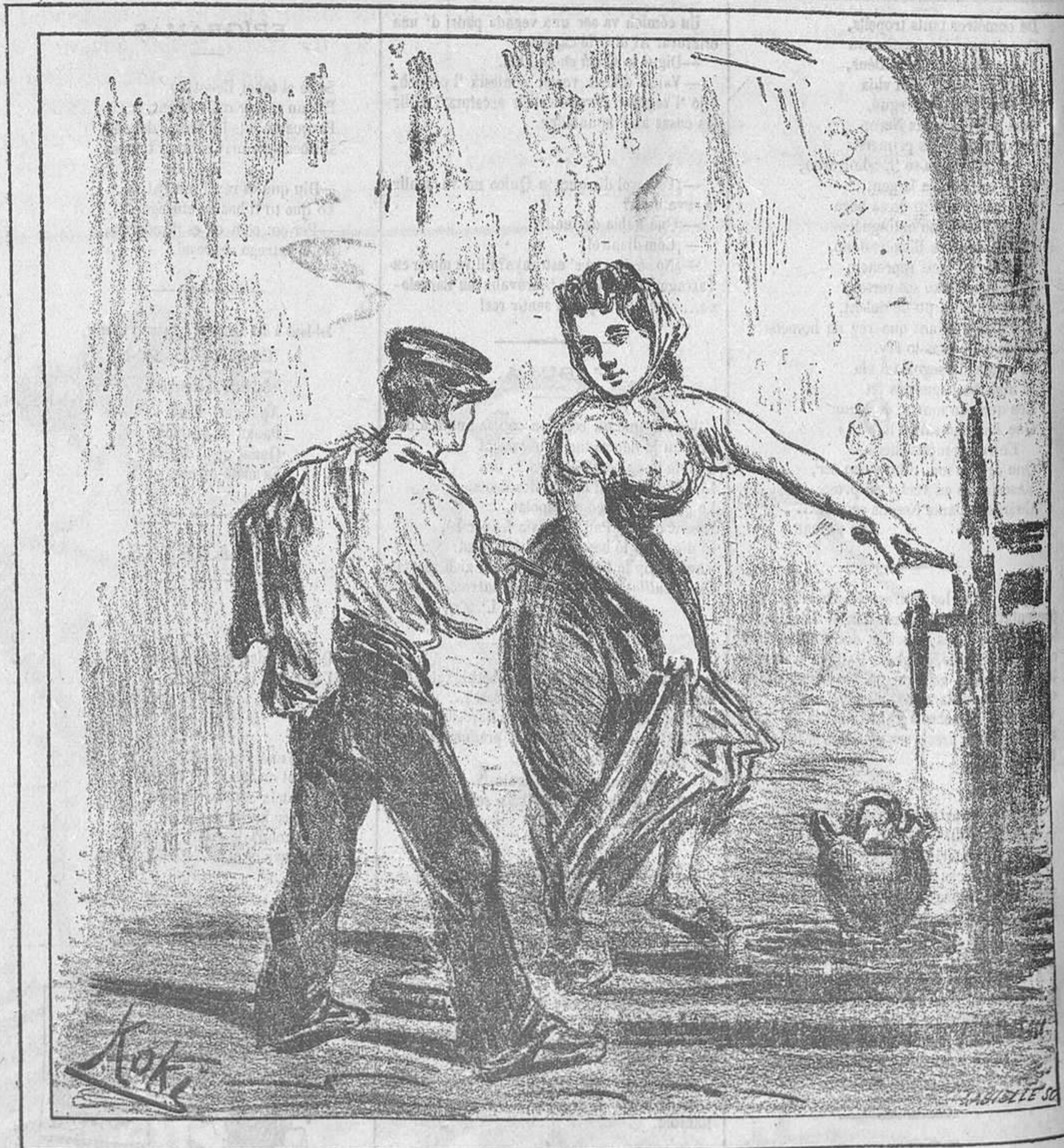
Lo «Diari de Barcelona» que en lo diumenje passat debía estar de gresca, va regalar a los seus lectors una dotzena de cuentos que ja, ja... Si segueix aixins, fins arribarà a posarhi ninots y 'ns ne alegrarém, porque a lo ménos portará alguna cosa que fassia riure.

—Y bé—deya un—per qué parlan tan de en Rossi? al últim no es mes que un primer gallo, una especie de Guerra.

—¿Cóm? esclamaren los que ho sentian, es un geni...!

—Bé... un Guerra ab geni.

ACTUALITATS.

—Rafela, ¿puch pèndrer tanda?

—Espèrat que haigi acabat y hi podrás entrar.

CUENTO.

Neron, segons diu la historia,
Fou un rey de 'ls més cruels...
O emperador, no se enfadín

Que per ço no renyirem.
Es lo cas que aquell diable
Preuia per passatemps
Donar mort a cuants podia,
Fossin estranyos ó parents,
Y en especial de sa sanya.
Eran victimas aquells

Que per sa desditxa, ó culpa,
Gosavan son valiment
E imprudents li repreñian
Sos vicis, danllí consells.
Entre tots un n' hi havia
Que no li callava res,
Que lo instigava a deixar